

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/81/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221201835
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:1221201835.11

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. T., nar. XX. XX. XXXX, M. T., nar. XX. XX. XXXX a G. T., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, bytom u matky, deti rodičov matky: N. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. - L., Z. XXXX/X, t. č. bytom N., K. E. XXX/XX, právne zast. JUDr. Martinou Gallovou Poredošovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Kremnická 26, IČO: 42135567, a otca: R. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. - L., O. XXXX/XX, právne zast.: AL legal. s.r.o. so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. 7, IČO: 51778904, a Mgr. Ivana Polivková, advokátka so sídlom Kláštorná 9, Bratislava, IČO: 50 325 621, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Dňa 06.12.2022 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zvýšenia výživného na maloletého N. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 290 eur mesačne, na maloletého M. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 290 eur mesačne a na maloletého G. zo sumy 80 eur mesačne na sumu 220 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc vykonateľnosťou neodkladného opatrenia do rozhodnutia vo veci samej.

2. Matka návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že na tunajšom súde je vedené konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom T.. Matka dlhodobo býva s maloletými deťmi v obci N.. S otcom maloletých detí nemieni obnoviť spolužitie, nakoľko je násilníckej povahy a opakovane bol súdne trestaný. Výživné pre maloleté deti je v súčasnosti upravené dvoma súdnymi rozhodnutiami. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/67/2020 zo dňa 02.07.2020 je otec zaviazaný platiť výživné na maloletého N. vo výške 100 eur mesačne a na maloletého M. taktiež vo výške 100 eur mesačne. Nižšia výška výživného reflektovala rodičovskú dohodu v tom zmysle, že matka bývala s deťmi v N., ale každý týždeň s nimi bola od piatka do nedele v Z., kde hradil toho času všetky náklady otec, vrátane nákladov na cestu a auto. Uznesením Okresného súdu Z. II sp. zn. 59P/53/2021 zo dňa 02. 07. 2021, ktorým súd rozhodol, že otec je povinný predbežne platiť výživné na maloletého G. v sume 80 eur mesačne. W. uviedla, že takto určené výživné je na výživu maloletých detí absolútne nepostačujúce. Nepostačuje ani na úhradu nevyhnutných výdavkov maloletých detí aj vzhľadom na vysokú infláciu. Navyše nastala podstatná zmena pomerov - nástup maloletého N. a maloletého M. do materskej školy, ktorá je v zmysle príslušných ustanovení zákona o rodine a ustálenej judikatúry dôvodom na zmenu súdneho rozhodnutia. Otec k obom deťom (N. a M.) toho času poukazuje výživné určené súdnym rozhodnutím, avšak je dlžný na dlžnom výživnom, ktoré spláca len po 50 eur mesačne. Otec vo vyjadrení zo dňa 10. 02. 2022 v konaní navrhol zvýšenie výživného na M. a N. v sume 140 eur na každého a na Tea v sume 100 eur, tieto sumy matka považuje za značne podhodnotené, nakoľko otec vlastní rodinný dom v Bratislave v hodnote cca 500.000 eur. Tiež disponuje informáciou, že otec si nedávno kúpil vozidlo Lexus v sume 60.000-70.000 eur. Už dlhšiu dobu nie je schopná finančne vychádzať, musí si požičiavať peniaze od svojej mamy, pričom jej mama

má 73 rokov, je dôchodkyňa. Matka v súčasnosti poberá rodičovský príspevok spolu s prídavkami na deti v celkovej výške 370 eur. Výdavky na deti sa vzhľadom na vysokú infláciu a nástup maloletého N. a maloletého M. do materskej školy značne navýšili. V súčasnosti sú nasledovné výdavky na N.: strava 180 eur, oblečenie a obuv 80 eur, lieky a hygiena 25 eur, hračky 15 eur, poplatky za škôlku 50 eur plávanie 25 eur, angličtina 4 eurá, spolu 379 eur. Výdavky na M.: strava 180 eur, oblečenie a obuv 80 eur, lieky a hygiena (atopický ekzém) 30 eur, hračky 15 eur, poplatky za škôlku 50 eur plávanie 25 eur, angličtina 4 eurá, spolu 384 eur. Výdavky na G.: strava 140 eur, oblečenie a obuv 50 eur, plienky 45 eur, lieky a hygiena 20 eur, hračky 5 eur, spolu 260 eur. Výdavky matky sú: strava 230 eur, mobil 26,50 eur, hypotéka 228,61 eur, ZSE 29 eur, nájom 146,95 eur, oblečenie a obuv 30 eur, lieky a hygiena 30 eur.

3. Z rozhodnutia Materskej školy N. na č. I. 238 vyplýva, že maloletý N. T., nar. XX.XX.XXXX je od 01.09.2022 prijatý na predprimárne vzdelávanie v materskej škole na celodennú výchovu a vzdelávanie.

4. Z rozhodnutia Materskej školy N. na č. I. XXX vyplýva, že maloletý M. T., nar. XX.XX.XXXX je od 01.09.2022 prijatý na predprimárne vzdelávanie v materskej škole na celodennú výchovu a vzdelávanie.

5. Z výpisu z účtu na č. I. 240 vyplýva, že matka poberá z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava rodičovský príspevok a prídavky spolu v sume 370 eur.

6. Z výpisu z listu vlastníctva č. 524 vyplýva, že otec je vlastníkom rodinného domu a príslužiacich pozemkov v Okrese Bratislava II, v obci Bratislava- Ružinov, katastrálne územie: Trnávka.

7. Z inzerátu na stránke reality.sk na č. I. 242 vyplýva, že rodinný dom so záhradou a garážou v L.- G. sa predáva za sumu XXX.XXX eur.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

15. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

16. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

17. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

19. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nutné vynaložiť.

24. Z povahy neodkladných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na vydanie neodkladného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Práve v konaniach zahájiteľných i bez návrhu treba vidieť nezanedbateľné rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o neodkladnom opatrení, keď v konaní o neodkladnom opatrení je relatívne zvýšená miera zodpovednosti navrhovateľa neodkladného opatrenia najmä za osvedčenie nevyhnutnosti navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Je to tak i preto, že krátkosť zákonom ustanovenej lehoty na vydanie neodkladného opatrenia na základe návrhu účastníka prakticky vylučuje akékoľvek podstatnejšie vloženie sa súdu do problému než to, že sa overí spoľahlivosť navrhovateľom predložených podkladov a ich dostatočnosť pre navrhované riešenie. Tým sa práve konanie o neodkladnom opatrení vydávanom na návrh v konaniach zahájiteľných i bez návrhu líši nielen od konania vo veci (kde vykonávanie dokazovania súdom bez ohľadu na aktivitu účastníkov spravidla poskytuje dostatočný priestor pre zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností), ale aj od konania o prípadnom neodkladnom opatrení vydanom bez návrhu samotným súdom (viď uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/34/2013-387 zo dňa 9. júla 2013).

25. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama o sebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

26. Z obsahu spisu vyplýva, že Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/67/2020 zo dňa 02.07.2020 bol otec zaviazaný platiť výživné na maloletého N. vo výške 100 eur mesačne a na maloletého M. vo výške 100 eur mesačne. Uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 59P/53/2021-36 zo dňa 02.07.2021 bolo otcovi určené platiť výživné na maloletého G. vo výške 80 eur mesačne. Neodkladné opatrenie ohľadne určenia platenia výživného v nevyhnutnej miere má za úlohu zabezpečiť základné životné podmienky pre maloleté deti, to znamená ich stravu a každodenné potreby, aby sa maloleté deti nedostali do ohrozenia zdravia, prípadne života v dôsledku nedostatku týchto základných životných potrieb. Toto zákonné ustanovenie (§366 CMP) hovorí o nariadení platenia výživného v nevyhnutnej miere. Výživné v nevyhnutnej miere už ale bolo určené a to práve vyššie uvedenými rozhodnutiami. Či je dôvod na zvýšenie výživného v dôsledku podstatnej zmeny pomerov, ktorá nastala od poslednej úpravy výživného, bude súd skúmať až v konaní vo veci samej. Neodkladné opatrenia vo veci zvýšenia, alebo zníženia výživného sú absolútnou raritou, potrebné rozsiahlejšie dokazovanie súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nemá k dispozícii. Za danej situácie je potrebné ustáliť taký záver, že na predbežnú úpravu pomerov účastníkov konania formou neodkladného opatrenia neboli splnené zákonné podmienky a preto návrh matky ako nedôvodný zamietol. Treba zdôrazniť, že inštitút neodkladného opatrenia slúži na okamžitý zásah v prípadoch konkrétneho ohrozenia maloletého dieťaťa, ktoré nie je možné odvrátiť inak. Neodkladné opatrenie nie je prostriedok na urýchlené rozhodnutie o úprave rodičovských práv a povinností v prípadoch, ak na to nie je kvalifikovaný dôvod.

27. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa starostlivosti o maloleté deti bude súd skúmať v konaní vo veci samej, v ktorom bude dostatok priestoru na vykonanie náležitého dokazovania za účelom stanovenia úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ktorá bude v najlepšom záujme maloletých detí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 367 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku).